

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

 WARSZAWA.

№ 32.

 12 kwietnia 1921.

Treść:	194. Ustawa z dnia 17 marca 1921 roku zmieniająca przepisy tymczasowe o kosztach sądowych	409
	195. Ustawa z dnia 18 marca 1921 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową.	414
	196. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 8 lutego 1921 roku w przedmiocie zgłaszania kursów sanitarnych i rejestracji osób, które ukończyły kursy sanitarne i wykonywują zawód sanitariuszy	422
	197. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 1 kwietnia 1921 roku w sprawie ograniczenia przywozu fasoli	423
	198. Rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego w przedmiocie obowiązkowego zgłaszania przypadków zachorowania na gripę połączoną z zapaleniem płuc lub opłucnej	424

194.

U s t a w a

z dnia 17 marca 1921 r.

zmieniająca przepisy tymczasowe o kosztach sądowych.

Art. 1. Przepisy tymczasowe o kosztach sądowych (Dz. Urz. Dep. Spr. № 1 z r. 1917, poz. 7) ulegają zmianie i uzupełnieniu w niżej wyszczególnionych artykułach, które otrzymują brzmienie i numerację następującą:

„Art. 2. Koszty sądowe w sprawach cywilnych są: 1) wpis, 2) opłata od podań, 3) opłata od wezwań, 4) opłata kancelaryjna i 5) koszty postępowania w sprawie.

Art. 7. Wpis stosunkowy główny pobierany będzie:

- a) w ilości 3⁰/₀ od wartości: każdego powództwa głównego, powództwa wzajemnego, zawierającej samodzielne żądanie interwencji osób trzecich, opozycji przeciwko wyrokowi zaocznemu podań o wykonanie wyroków zagranicznych i sporów, wynikłych w postępowaniu działowym, prowadzonym w drodze incydentalnej;
- b) w ilości 3⁰/₀ od skarg apelacyjnych;
- c) w ilości 3⁰/₀ od skarg o uchylenie wyroku (art. 185 i 792 u. p. c.).

Art. 8. Wpis stosunkowy główny w ilości, odpowiadającej połowie wpisu określonego w art. 7 i 10 niniejszej ustawy, pobierany będzie od podań o nadanie aktom klauzuli egzekucyjnej (art. 161⁶ i 365¹ u. p. c.), od postępowania wykonawczego, od podań o dodanie klauzuli egzekucyjnej lub unieważnienie wyroku sądu polubownego.

Art. 9. Wpis stosunkowy dodatkowy w ilości jednej czwartej wpisu głównego pobierany będzie od interwencji, niezawierającej samodzielnego żądania, od przypozwania do sprawy osób trzecich, tudzież od wszelkich skarg incydentalnych, z wyjątkiem ulegających opłacie wpisu stałego.

Art. 10. Jeżeli wartość powództwa lub jego części w chwili wytoczenia nie da się ściśle określić, lub wogóle oszacowaniu na pieniądze nie ulega, wpis główny od nieokreślonej części powództwa oznaczy początkowo przewodniczący sądu w ilości od 30 do 1 200 mk. w sądach pokoju i od 120 mk. do 60 000 mk. w sądach okręgowych. O oznaczeniu ilości przypadającego do uiszczenia wpisu sąd zawiadomi powoda, któremu służyć będzie prawo odwołania się do kompletu sądczego w terminie 7-dniowym. Ostateczna suma przypadających od stron wpisów określona będzie przez sąd przy wydaniu decyzji lub wyroku, przytem zaliczone będą pierwiastkowo uiszczone wpisy.

Art. 12. Jeżeli przy obliczaniu suma wpisu głównego lub dodatkowego wypadnie w markach i fenigach, należy zaokrąglić tę sumę wzwyż do pełnej marki.

Art. 13. Suma wpisu głównego lub dodatkowego w żadnym wypadku nie może wynosić mniej aniżeli 30 marek. Od skarg zaś o uchylenie wyroków suma wpisu głównego lub dodatkowego nie może wynosić mniej niż 300 marek w sprawach, ulegających właściwości sądów pokoju, i 600 marek w sprawach, ulegających właściwości sądów okręgowych.

Art. 13¹. Za podział wyegzekwowanych sum (art. 1214 u. p. c.) potrącony będzie wpis stosunkowy w wysokości $\frac{1}{2}$ ⁰/₀ od ogólnej sumy, przypadającej do stosunkowego rozdziału pomiędzy wierzycieli.

Art. 14. Jeżeli przed wydaniem wyroku strony nie później niż na pierwszym posiedzeniu sądu zawrą układ pojednawczy, albo zgłoszą wniosek umorzenia nazawsze postępowania — będzie im zwrócona połowa wpisów, uiszczonych przez nie za tę instancję, w której zawarto układ pojednawczy, lub ogłoszono wniosek umorzenia postępowania. Również ulega zwrotowi połowa wpisu w razie odmowy nadania aktom klauzuli egzekucyjnej (art. 161⁹, art. 365¹ u. p. c.). Wpis od ewentualnego powództwa wzajemnego w razie oddalenia powództwa głównego i nierozpatrzenia wskutek tego powództwa wzajemnego ulega zwrotowi.

Art. 15. Wpis stały pobierany będzie:

- 1) w ilości 600 marek:
  - od działów, prowadzonych w drodze incydentalnej,
  - od zatwierdzenia testamentów (art. 1060 i nast. I cz. X tom Zb. Pr. ros.),
  - od zatwierdzenia praw do spadku (art. 1408 u. p. c., art. 1239 i nast. I cz. X tom Zb. Pr. ros.),

- od przyznania prawa własności na zasadzie przedawnienia (art. 533 I cz. X tom Zb. Pr. ros.),
 od wykupu majątków rodowych (art. 1346 i nast. I cz. X tom Zb. Pr. ros., art. 1438 u. p. c.),
- 2) w ilości 150 marek:
 od usamowolnienia nieletnich,
 od przysposobienia,
 od podań o zabezpieczenie lub unieważnienie utraconych tytułów na okaziciela (Dz. Ust. № 67 z 1919 r. poz. 406),
 od wprowadzenia w posiadanie spadku,
 od uznania spadku za wakujący lub bezdziedziczny,
 od sporządzenia protokołu przedstawienia, otwarcia i stanu testamentu,
 od podań o zatwierdzenie lub unieważnienie licytacji nieruchomości,
 od zabezpieczenia dowodów,
 od rozciągnięcia nadzoru celem uniknięcia upadłości i
 od zatwierdzenia uchwał rady familijnej przez sąd,
- 3) w ilości 60 marek:
 od każdego podania, rozpoczynającego postępowanie sądowe, niepodlegającego opłacie wpisu stosunkowego lub opłacie wpisu stałego w ilości wyższej.

Skargi członków rad familijnych na decyzje tych rad wolne będą od opłaty.

Art. 16. Wpis stały w tej samej ilości (60, 150 lub 600 marek) pobierany będzie od skarg incydentalnych w przedmiotach, wymienionych w poprzednim (15) artykule, a od skarg o uchylenie wyroków w tychże przedmiotach wpis wynosić będzie najmniej 300 marek.

Art. 16¹. Od wnoszonych do Sądu Najwyższego skarg o uchylenie orzeczeń władz administracyjnych (Główna Komisja Ziemska i in.) pobierany będzie wpis w ilości 500 marek, o ile nie należałby się wyższy wpis na mocy art. 7.

W razie nieopłacenia wpisu od skarg o uchylenie wyroków, decyzji ostatecznych sądów, albo orzeczeń władz administracyjnych — ma odpowiednie zastosowanie art. 756 u. p. c.

Art. 18. W razie zwrotu podania lub skargi (art. 53, 54¹, 54², 164², 266, 267, 269, 270, 755, 756 i 801 u. p. c.) już po opłaceniu wpisu, lub w razie opłacenia wpisu w sumie większej niż należało, oraz w razie cofnięcia przez stronę podania lub skargi przed nadaniem im biegu — wnoszący podanie lub skargę będzie miał na żądanie zwrócony cały wpis, względnie jego nadwyżkę. Oprócz powyższych wypadków oraz wypadku, przewidzianego w art. 14, wpisy zwrotowi nie ulegają.

Art. 20. Od wszelkich podań, wnoszonych do sądów wszystkich instancji, tudzież do urzędników sądowych, oprócz podań, podlegających opłacie wpisu stosunkowego lub stałego, pobierana będzie opłata:

- a) w sprawach, podlegających właściwości sądów pokoju w ilości
10 marek,
- b) w sprawach, podlegających właściwości sądów okręgowych —
20 marek.

ODDZIAŁ III-a.

O opłacie od wezwań.

Art. 20¹. Od każdego wezwania sądowego dokonanego na żądanie stron zarówno w sądach pokoju, jak i w sądach wyższych, z wyjątkiem wy-

padku, wskazanego w art. 307 i 308 u. p. c., oraz w wypadku, kiedy strona zrzekła się doręczenia sobie wezwania, — pobierana będzie opłata na rzecz Skarbu w wysokości 20 mk. Rozporządzenie określi sposób użycia sum, uzyskanych z tych opłat.

Art. 21. Od wszelkiego rodzaju dokumentów, wydawanych stronom, na ich żądanie przez sądy i urzędników sądowych (oprócz notariuszów), tytułów wykonawczych, kopji, zaświadczeń i t. p. pobierana będzie opłata kancelaryjna: w sprawach, podlegających właściwości sądów pokoju — po 20 mk. a w sprawach, podlegających właściwości sądów okręgowych — po 40 mk. od arkusza, licząc każde 25 wierszy za stronę arkusza.

Art. 25. otrzymuje brzmienie:

„Wynagrodzenie świadków za oderwanie ich od zajęć wyznaczone będzie według zasad, wskazanych w art. 407 i 408 ust. post. cywilnego, w ilości od 10 do 100 mk. za każdą dobę”.

Art. 26. Duchowni wszelkich wyznań, wzywani przez sąd w celu odebrania przysięgi niezależnie od tego czy przysięga doszła, czy nie doszła do skutku, otrzymują za stawiennictwo wynagrodzenie w wysokości według uznania sądu, nie może jednak ono przewyższać 40 mk.

Art. 36. Od treści, projektowanych do wykazu hipotecznego, których wartość pieniężna nie da się oznaczyć, jak również od treści, dotyczących ostrzeżeń i wykreśleń — pobierana będzie opłata stała w ilości 10 mk.

Art. 37. Od treści, w których jest oznaczona, lub da się oznaczyć wartość pieniężna — pobierana będzie opłata stosunkowa w ilości trzech czwartych procentu od wartości. Rozporządzenie określi sposób oznaczenia wartości.

Jednakże treść, której przedmiotem jest odpłatne przeniesienie własności nieruchomości między żyjącymi, podlega jedynie opłacie stałej, określonej w art. 36.

Art. 39. Opłata stosunkowa nie może wynosić mniej aniżeli 15 mk., wogóle zaś jeżeli przy obliczeniu suma opłaty wypadnie w markach i fenigach — należy ją zaokrąglić wzwyż do pełnej marki.

Art. 40. Opłata hipoteczna od skarg apelacyjnych na decyzje wydziałów hipotecznych wynosić będzie 100 marek, a od skarg o uchylenie wyroków — 300 mk.

Art. 41. Od wszelkich dokumentów, wydawanych przez pisarzów hipotecznych (kopji, świadectw z wykazów i ksiąg hipotecznych i t. p.) opłaty stemplowe pobierane nie będą; dokumenty te podlegać będą opłacie kancelaryjnej, ustanowionej w art. 21 niniejszej ustawy.

Art. 43. Instytucje państwowe są wolne od uiszczania wszelkich kosztów sądowych i opłat, wyjąwszy koszty postępowania w sprawie.

Jeżeli sprawa rozstrzygnięta została na korzyść wspomnianych instytucji, wtenczas niezapłacone przez nią koszty i opłaty, a w tej liczbie wpisy, opłaty od podań, wezwań, opłaty kancelaryjne i inne ściągnięte będą z polecenia sądu od strony, która sprawę przegrała.

W razie przegrania procesu przez pomienione instytucje mają zastosowanie art. 31 — 34.

Art. 52. Przy rozstrzygnięciu sprawy na korzyść strony, której zostało przyznane prawo ubogich, pokryte za nią koszty postępowania w sprawie, jak również niezapłacone przez nią wpisy, opłaty od podań, wezwań, tudzież opłaty kancelaryjne i hipoteczne ściągnięte będą z polecenia sądu albo z majątku, stronie tej przysądanego, albo od strony, która sprawę przegrała.

Art. 55. Wpis stały pobierany będzie:

- a) w ilości 100 marek:
  - od podań wierzycieli o ogłoszeniu upadłości,

od opozycji wierzycieli przeciwko wyrokowi, ogłaszającemu upadłość,

b) w ilości 200 marek:

od wszelkich skarg, zakładanych przez wierzycieli do wyższych instancji, oraz od żądania przywrócenia do czci kupieckiej (art. 604 Kodeksu Handlowego).

Art. 59. Przepisy art 3, 4, 17, 18, 20 i 39 niniejszej ustawy mają zastosowanie i przy opłatach w postępowaniu upadłościowym.

Art. 60. Wyrok, skazujący w sprawie karnej, pociąga za sobą obowiązek uiszczenia przez każdego skazanego, opłaty sądowej w zależności od wymierzonej mu kary według przepisów następujących:

Art. 61. Skazany w pierwszej instancji obowiązany będzie tytułem kosztów sądowych uiścić w razie skazania na karę pozbawienia wolności na termin nie dłuższy niż:

1 miesiąc	80 mk.
3 "	120 "
6 "	200 "
1 rok.	400 mk.
2 lata	800 "
4 "	1200 "
6 "	1600 "

w razie skazania na karę cięższą — 2000 mk.

Art. 62. Skazany w pierwszej instancji na grzywnę, względnie karę pieniężną, obowiązany będzie uiścić 10% od kwoty wymierzonej mu grzywny, względnie kary pieniężnej, względnie od obu tych kwot, w każdym razie nie mniej aniżeli 40 mk.

Art. 63. Jeśli skazanie na grzywnę, względnie karę pieniężną, nastąpi łącznie z karą pozbawienia wolności pobrane będą obie, przewidziane w poprzednich artykułach (61 i 62) opłaty.

Art. 64. Jeśli orzeczona zostanie grzywna, a kara pozbawienia wolności wyznaczona zostanie tylko na wypadek niemożności ściągnięcia tejże — opłata pobrana będzie według art. 62 od grzywny.

Art. 64¹. Skazanym jednym lub kilkoma wyrokami na zasadzie przepisów o zbiegu przestępstw wymierzona będzie opłata stosownie do kary łącznie orzeczonej, przyczem ewentualnie uiszczone opłaty sądowe zaliczone będą na poczet opłaty, na tej zasadzie oznaczonej.

Art. 65. Za instancję apelacyjną pobierana będzie połowa opłaty, należnej za pierwszą instancję, opłaty zaś w Sądzie Najwyższym, jako sądzie III instancji, pobierane będą w takiej samej wysokości, jak przewidziane dla pierwszej instancji. Sądy wyższych instancji w razie zmiany wyroków sądów niższych określać będą opłaty za całe postępowanie według zasad wyżej wyluszczonej.

Art. 67. W sprawach z prywatnego oskarżenia, w razie wyroku uniewinniającego, opłatę sądową w ilości 40—1000 marek w pierwszej instancji obowiązany będzie uiścić oskarżyciel prywatny. W tym wypadku mają również zastosowanie art. 65 i 66.

Art. 67¹. Od powództw cywilnych, wytaczanych w sprawach karnych, pobiera się wpis ogólny w ilości, w art. 7 wskazanej; wpis ten opłaca się przy wejściu sprawy do sądu wyrokującego; samo zameldowanie powództwa cywilnego w postępowaniu wstępnem, choćby nawet połączone z jego zabezpieczeniem, nie pociąga jeszcze za sobą obowiązku uiszczenia wpisu. Przy pobieraniu wpisu mają zastosowanie art. 43—52.

Art. 69. Koszty w sprawach karnych (wynagrodzenie świadków, biegłych, koszty ekspertyzy, ogłoszeń i t. p.) obliczane i ściągane będą według

zasad, przewidzianych w odpowiednich artykułach ustawy postępowania karnego. Przepis artykułu 26 stosowany będzie także w postępowaniu karnem.

DZIAŁ VII.

O opłatach w sprawach ogólnych.

Art. 74. Do opłat od podań i świadectw urzędowych we wszystkich sprawach, nie objętych przepisami tymczasowymi o kosztach sądowych, stosowane będą przepisy, wskazane w dekrete z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie opłat od podań oraz od świadectw urzędowych (Dz. Pr. № 14, poz. 15), z uwzględnieniem art. 10 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. Ust. № 73, poz. 498)".

Art. 2. Przewidziane w ustawie postępowania cywilnego grzywny za niestawiennictwo świadków, biegłych i t. p. (art. 91, 383, 528 i 562 i in. u. p. c.) z wyjątkiem określonych w formie odsetek, wymierzone będą w markach w liczbach czterdziestokrotnie podwyższonych.

Art. 3. Nad dodanym z treści niniejsze ustawy art. 20¹ zamieszcza się nadpis: „Oddział IIIa. O kosztach od wezwań”, zaś nad art. 74, również dodanym z mocy niniejszej ustawy, zamieszcza się nadpis: „Dział VII. O opłatach w sprawach ogólnych”.

Art. 4. Ustawa niniejsza otrzymuje moc obowiązującą w b. zaborze rosyjskim w 30 dni po jej ogłoszeniu. Wykonanie jej, jak wogóle wykonanie przepisów tymczasowych o kosztach sądowych z dnia 18 lipca 1917 r., powierza się Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Marszałek:

Trampczyński

Prezydent Ministrów:

Witos

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Dr. Jan Morawski*

Minister Skarbu:

w z. *Rybarski*

195.

U s t a w a

z dnia 18 marca 1921 r.

o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Art. 1. Uprawnionymi do zaopatrzenia ze strony Państwa z tytułu niniejszej ustawy są:

a) inwalidzi wojenni,